

12/6

Elfa

laulus.

Õnnetu, saatuselt wintsutatud wabriku
neiu kurbade tundide mälestused.

Rokku kogunud Ernst Meltser.

574

Tarwas.

Trükkind G. Pihlaka (end. R. Pöder'i) trükktojas.

1911.

pk

Ed
1351

874

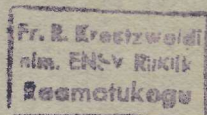
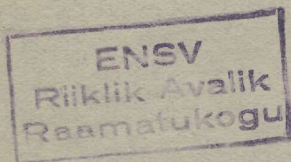
VI

Elsa laulud.

Õnnetu saatuselst wintjutatud wabrikuneiu kurbade
tundide mälestused.

Kokku kogunud Ernst Meltser.

296.197

NARWAS.

Trükitud G. Pihlaka (end. R. Põderi) trükikojas.

1911.

Hakatuses.

(Wiisil: Nüüb jumalaga jätan ma.)

Kui kurwalt effin elu-teel,
Mind tõstab õhkel healt,
Siis laulu-ilma ruttab meel
Ja otsib toosti sealt.
∴ Üks ime wägi laulus on,
Mis kosutust meil loob:
Tas kõlab nii kui arm, kui õnn,
Mis hingel rahu toob. ∴

Ja kõlabgi laul kurwalta,
Kui kaebdus häda teelt;
Seal ime troost on siisgi ka,
Mis murest tõstab meelt.
∴ Wiib nagu hinge ülesse,
Kus õndsus otsata,
Kui kulbse rahu sülesse,
Kus kurbdus tundmata. ∴

Waenelaps.*)

(Wiisil: Döpit ära laula.)

Rahwatanud päike
Paiста lahkeste
:: Läbi puude latwe
Wäike kambriſe! ::

Kambriſeſes iſtub
Waenelapsuke,
:: Iſtub—iſe nutab,
Nutab ärdaste. ::

Haua wilu ammu
Katab emaleſt,
:: Surm on hilja aegu
Wötnud iſakeſt. ::

Wilu talwe päike,
Paiста lahkeste
:: Läbi puude latwe
Waejelapſe! ::

Trööſti mahajäetud
Lootuſeta laſt!
:: Kuiwata ta ſilmad
Nutu piſaraſt. ::

*) Selle laulu tegi Elſa wiimast päewa oma iſa todu olles.

Kurwal tunnil.

Witfil: Sa murtud süda, lõhkend elu.

Oh ütle süüd! oh ütle wiga!

Mitspärast jätšid sina mind?

:: Mull lubasid kõik elu-iga,

Mull truust lubasid sa end. ::

See aeg, mis armus saatsin mööda,

Täis õnne, rõõmu rahulist;

:: Ma seega pean küll rahul jääma,

Teist armu pole waja wist. ::

Ei fiin maailmas mina enam

Üht teist weel armastama saa,

:: Kas olgu ta see kõge lenam—

Mull ainult meeles seisad sa. ::

Sügisel,

Wiisu: üts paigake fiin ilmas on.

Leht langeb lehe järele
Puu ladwakt maha murule,
∴ Weel mõni üksit ülesse
Jäi lipendama oksale.

Mu noore-ea lootusi
Aeg riisus nõndasamuti;
∴ Pea wõtab ta ka wiimsed weel,
Sest leinab süda, turb on meel. ∴

Waikne leinamine.

Kord mulle sai ofaks üks süda,
Mis tõest näis minule truu;
Ei wõinud ma aimata seda,
Et peagi ta jättis mind ju.

Mii kuidas wast fähwatab wälku,
Mis purustab põesad ja puud,
Mii rõõwiti armjam mult järsku
Ja lõhuti südamed truud.

Tõest, sina ei ole mind jätnud,
Waid teine, kes kawalust täis,
On sind minu rinnalt wist petnud
Kui walega peale sull käis.

Seepärast ei kurjasi sõnu,
Su peale ma ütelda wõi,
Ei elades sind ma ei wanneru,
Kuid kahju—et teine sind sai.

Üks tükk minu rinnast sai kistud,
Üks tükk minu südame seest
Sai teisele neiule ustud.—
Surm trööstib mind kõige see eest.

Unenägu.

Dh miks on mööda igawest need tunnid,
Kus tundsin õnne, rahu, rõõmu mal?
Dh saatus, miks nii waljult ikka sunnid
Mu õnne tunnid ruttu minema?

See oli ainult unenägu,
Mis armastus kord sulle tõi,
Ja korra nähtud unenägu
Ei üksigi enam näha wõi!

Wiimne lootus.

Wiifil: Koibu walget.

::: Elu õnn :::
Lahutas meid armuta;
Kadunud nüüd armu ilu,
Süda igaweste wilu—
::: Närtsinud mu elu ka. :::

::: Kella heal :::
Wiimast lootust mulle lood;
Kord ja kõlad, kui mind tantaks
Peastetult—ja hauda pantaks—
::: Rahu, rahu siis mull tood. :::

Elu.

Armsjal elukewadel
Hõist'wad rõõm ja nali,
Siljem elusügisel
Kõik nii külm ja wali.
Veinal lendab linnuke,
Warju otsib inime—
Tali pole nali!

Elu imeline—
Itagu kewadine
Sitsew öieke.
Täna õrn ja ilus,
Homme haura wilus
Dis ja inime.

Etsti-teesid
Ihm ja elu täis,
Silmaweesid
Palju palgil näis.
Ettevaatust
Peiu, neiule!
Dma saatust
Zuhi julgeste!

Lootuste haud.

Wiisil: üks kast meil kaswas õues.

Ma tean üht furnu-aeda,
Kus palju haudasid;
:: Seal hing'wad kõik need armsad,
Kes mind lord trööstisid. ::

See aed on minu süda,
Ma sinna leinates
:: Mu lootused kõik matsin
Kii waikselt filmawees. ::

Kui mõtlen nende peale,
Siis film mull niiskeks lääh
:: Ja waikselt leina walus
Mu süda seisma jääb. ::

Ei ükski iial tõuse
Neist enam ülesse;
:: Nad igaweste läinud
On hana sülesse. ::

Elu-teel rändajale.

Omäl wiisil.

Ei sa ilmaft leia rahu,
Kus wõiks waewast puhata;
∴ Siia puhkajaid ei mahu,
Siin kõik liigub lõpmata. ∴

Seisatada wõid küll wähe,
Nagu laewad mere teel,
∴ Siiski—kauaks see ei lähe,
Kui sull teed on käia weel. ∴

Wäsimatas saatus' mängis
Weered mängufannina,
∴ Kuni palgaks wiimises sängis,
Leiab wilu sadama. ∴

Kewadele.

Sa kewade tuled ja õisi
Tood ühes rohkesti,
Tood tagasi linnu laulu
Meil jälle armsasti.
Kas tagasi kadunud õnne
Ka mulle weel sa tood?
Kas armu närtsind õisi
Mull õitsema weel lood?
Kui ei—jüis talwega ühes
Ka mina ära läen.

Walus.

Wiisil: Su mitu tundi kestab hirmus sõda.

Dh süda, miks sa tulsud nõnda waljust,
Miks tahab ihust lahku wäsiind hing?

:: Dh rind! miks tormad nagu meri marust,
Miks lipud filma tume surma wing?! ::

Dh miks sa otsid surma-riista, käsi?

Miks tahad seega südant peasta ja?

:: Dh walu miks ja tometi ei wäsi,

Miks tahad ja mind murda armuta? ::

Kus?

Wiisil: Selles kloostris igawuses.

Kus saab wäsiind ränd'ja rinnal

Puhkepail kord olema:

:: Palmide all lõune pinnal?

Raskede all kodusja? ::

Ras mind kõrbe liiw ehk katab

Wöeral pinnal jäljeta,

:: Wõi mind kodu mulda matab

Sõbra käsi leinaga? ::

Lootus.

Rind ei taha
Jätta maha
Sala lootust elu teel;
Rõikum lootus,
Nõrkew lootus
Südamel mull ilka weel.
Mõistus ütleb: „Ara looda,
Kadunud su elu-õnn!“
Süda soovib: „Waitselt oota,
Wõimalik kõik ilmas on.“

*

Ei armastuse õnne-ilus
Sa tunne armu tõsidust,
Waid pärast õnnetuse wilus
Sull paistab, mis on kadund just.

*

Üks tund—ja rõõmus hõiskaw rind
On närtfind walu sees;
Tal kaisutajaks mulla pind,
Pikk jurma-uni ees.

*

Oh elu saatus, sinu töö
On wali, imelik:
Meil tood ja osaks mure-öö,
Mis pime, wila, pikk.

Elu-merel.

Wiihil: Selles floostriis igawuses.

Noorel rammul laente wooqu
Lüklasin ma paadilest,
:,: Ujalbasin tuule hoogu,
Peastfin lahti purjulest :,:

Igatsesin õnne randa
Süda tussus lootuses:
:,: Paat mind wõib ju sinna kanda.
Hoidsin tüüri ootuses. :,:

Tuul seal nagu mängu tujus
Njas lained üles weest;
:,: Paadilene wahus ujus,
Eksis ära õnne teest. :,:

Wiimaks wiikas wägew laine
Rannale mu paadilest,
:,: Lõhkus kaljul—oh ma waene—
Puruks terget laewalest. :,:

Siin nüüd ükji leinal õhkan—
Muresja kui uinund meel;
Tagasi siit nuttes ihkan
Maha jäänud randa weel.

Hirsishgrundi lossis.
8 julil 1899. a.

R a h u p a i k .

Wihil: üks paigake siin ilmas on.

Mull oli armas paigake,
Kus rind jäi ikka rahule,
Kust rõõmu, õnne leidisin ma
Ja armu, rahu otsata.

See paigake, kus järgeste
Mull kurbdus kadus kergeste—
See oli nooremehe rind,
Kes armastas nii õrnalt mind.

See rahu tooja rinnake
Ei tutsu enam minule;
Mu armsam rahu paigake
On awanud end teisele.

Nüüd tean veel ühte paika ma,
Kus rahu sees saan hingama:
See on mu wiimne paigake,
Ei awa ta end teisele.

M i k s?

Wiisil: Kord istus jõe ääres.

Mitspärast sünnib ilma
Üks wilets inime?
:: Önn waatab kord ta silma,
Ei siiski lähine. ::

Mitspärast õnned, rõõmud
Nii üürifeseid köid?
:: Miks kaowad nad, kui waimud?
Kus on neil päris paif? ::

Mõrudal silmapilgul.

Wiisil: Jäe terwets õnn, niisid Sumalaga.

Dh woola laine laine peale,
Mu laewa lõhu tormi tuul!
Teist läbi kuulen „Tema“ heale,
:: Kui liiguks weelgi mull ta huul. ::

Dh torma laene—laewa lõhu,
Mull tuim ju saate tarwis rind;
Ei ükski woog nii enam rõhu,
:: Kui see, kus wajas elu hind. ::

Möödas.

Wiisil: Sa murtud süda, lõhkend elu.

Üks roosilene ammu ihlas,
Et peaseks juba õitsema;
∴ Ta oodates nii tihti õhtas,
Kui oleks hiljaks jäänud ta. ∴

Neg tuli—nupuke läks lahti
Roos tõstis õit nii uhkelt fiis,
∴ Kuid enne, kui sai õnnel's mahti,
Zu tuul ta õied ära wiis. ∴

Nüüd roosike wõib nukralt oota,
Ei enam õisi nupul näe.
∴ Kõik möödas, mis tal oli loota,
Ei joomid enam täide läe. ∴

Ei ialgi.

Wiisil: Su mitu tundi kestab hirmus sõda.

Ei ütski õnn, ei ütski tial enam
Mu murtud südant wõi siin rõõmusta,
:: Sest et ja, minu õnnest kõige kenam,
Ei tial enam minu omaks saa! ::

Dh ela rahus, ela õnne füles,

Su õnne eest ma närtsin rõõmuga;

:: Su õnne eest ma hingaks mulla füles,

Rui jedagi mull hingiks saatus ka. ::

Üht ainult palun sinult weel su elus:
Ka mõtle mu peale mõni filmapilt,
:: Sest minu rinnas, mis on närtfind walus,
Jäeb truits sulle iga were tilt. ::

Jõua!

Wiisil: Jõe terweks õnn, nüüd Jumalaga.

Dh elulaene woola ruttu,
Wii woogudes mind rannale;
Ei tormist kuule keegi nuttu,
∴ Ei ihaldust Ta rinnale. ∴

Ta murdis trundust, murdis waljult
Mu õnne-õie igawest.
Mull ilmub pehmust ennem kaljult,
∴ Kui tema heldest südamest. ∴

Dh, jõua laine, randa kanna,
Mind reifist wäsiind rändajat!
Mu rinnale oh rahu anna,
∴ Wii ära walu piinawat! ∴

Trööstiks iseenesele.

Ära nuta, rind,
Waigista ju end!
Oli palju ka sull wara,
Kõik pead unustama ära.

Armastas kiil sind
Palawalt üks rind,
Siisgi wiimaks ta sind pettis,
Walu sisse maha jättis —
Möödas, möödas kõik!

Suremata.

Kaks asja on, mis ilmas
Ei uinu une hõlmas,
Ei suigu surma juus.
Neist räägib tihti luule,
Need on, oh sõber luule:
Sing—süüta armastus.

Hoiatus.

Sa ära surma linnufest,
Kes elu jaanud taewa wäest;
Kas fina temal' elu töid,
Et seda temalt wõtta wõid?

Ra lase lilled õitseda,
Neilt ära õisi murra ja,
Siis lõhn neil kaob, jo waluga
Nad peawad surma närtfima.

Üht südant ära kurwasta,
Et peab su pärast leinama;
Sa wõid küll elu lõpeta:
Kuid teha anda ja ei saa.

Möödas!

Wiisli: Wäsiind rändab kodumaade pool'.

Tule tagasi mu lapje-põlwo,
Õnne-tähtis säraw taewa wõlwo,
Das mind astu weel ju pinnala
Mu elu-rada uuest algama.

Möödas lewade—mu noorus ka,
Wara waitfelt warju wajus ka.
Ei ta enam õnnesta fiin mind—
Seepärast leinan, kaeban taga find.

Leinan taga weel mu sõbrannaid,
Kaeban taga armast emalest.
Närtfinud nüüd minu noorus' nurm
Ja kallid kaisju suigutanud surm.

Pisarad.

Kui sinu jüda kurwaks läeb.

Siis nuta pisaraid!

Ta nendest tõest abi näeb,

Jäeb rahul sedamaid.

Kui surm sult riisund kallimaid

Ta kurtma jätnud sind,

Siis nuta leina-pisaraid—

Neist kergemaks saab rind.

Du wale sõbrad, wäenlased

Wast kurwastanud sind,

Siis jälle filmapisarad

Du waitse rahu hind.

Isa hauai.

20 detsembril 1897 aastal.

Armas isa, maga rahus
Külma kalmu all!
Hinga, hinga elust lahus
Hauas sügaval!

Põlvil' pisaraid ma nutan
Siin, su risti naal
Kasalt, orult jüia ruttan
Sinu rahu maal'.

Hinga rahus iakene,
Maga mulla sees,
Kuni aeg ju igawene
Ühineb me' ees.

Tõutus.

Kui kaljud kokku sulawad
Ja kuitwab mere pind,
Kui kuu ja päike kustuwad—
Weel armastan ma sind.

Õnn ja walu.

Ei ole jäädaw aje
Siin õnnel, walul ka;
Ei teine teisel lasse
Nad kuskil kosuda.

Kui lahku nad on läinud,
Siis teine otsib teist.
Nii käiwad ja on käinud
Nad ilmas üle meist.

M i k s?

Witjil: Sa murtud süda, lõhkend elu.

Oh walju saate karmim käsi,
Miks wintsutab nii tormis mind?
:; Kas lord su raudne jõud ei wäsi?
Su mäsfus raugemas mu rind. :;

Kas tahad näha, palju suudab
Mu rind su tormi lenda weel?
:; Wõi arwad, et su woolus muudab
End wähest minu närtsiw meel. :;

M õ t t e d.

Eluwiad wiivad mõnda mulda,
Matwad elu, murdwad lootuse;
Elu ekfitused makswad mõnel kulda,
Toowad teda teele õigele.

Tasane kurbdus.

Wiifil: Selles floostriis igawuses.

Oh need waifsed õnne-tunnid
Läfsid mööda lennates,
:: Kaugele mind saate sunnid
Randfid nagu kiusates. ::

Mull kui lausuks tafa hinges
Waiune, kaebaw jala heal,
:: Et ei iial pole jäädaw,
Mis kord ilmub ilma peal. ::

Õnnele.

Wiifil: Ei sa ilmast leia rahu.

Õnn, miis lafed sa nii kaua
Minul ennast otsida?
:: Ma ju pea leian hana,
Oh, seepärast rutta sa! ::

C o r m.

Tuul keerutab ja tuiskab lund,
Teeb wärskle jõuga proowi,
Kui tahaks jäädmwat surma-und
Ja loodusele soowi.

Ka omas rinnas tunnen ma
Kui hirmust tormi kaja;
See tormi eest ei warjata
Wõi mind küll ükski maja.

Üks minewiku mälestus.

Wiijil: Jäe terwets õnn: nüüd Sumalaga.

Üks kurblik pilt on jäänud üle
Meist endse armu õnnedest;
Nüüd on see arm üks leinamine,
:; Mis tihti tõuseb südamest. :;

Kes wõiks mu muret ära landa?
Kui rõõmus, rahul oleks ma.
Kes wõib nüüd mulle rahu anda,
:; Kes wõib mu nuttu keelata? :;

Leinaja.

Wiisil: Seal Vääne-mere kalda peal.

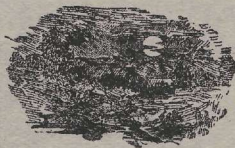
Ta ohkab, walu südames,
Ei pole troosti ilma sees;
:: Sest ööde wilu ihkab siin,
Et jahtuks põlew walu, piin. ::

Ei näe tema kuldset kuud,
Ei tröösti ööpil õnnetud,
:: Ei orus woolaw ojake
Wii lein'jal pisart lainetesje. ::

Wõeras mullas.

Mu lilleke, miks närtsid ja,
Miks kustund õie kuld?—
Oh häda! ei mind kosuta,
Ei toida wõeras muld.

Crööst.

Wiisil: Jäe waitse's, jäe waitse's mu süda.

Jäe walutaw süda nüüd rahu,

Jäe rahu ja leegitsew rind!

Kõil kurbdus mu rinda ei mahu—

Jäe rahu, miks waewad ja mind?

Oh unusta kurbdust ja waewa,

Oh unusta, unusta kõil!

Na looda, et ükskord saad taewa,

Kus pühalil rahu ja wail.

Mõtted.

Wiisil: Kord istus jõe ääres Noor rõõmus kalamees.

Oh! lootusel on tiivad

Küll kerged lennule,

∴ Kuid oh!—nad tihti wiivad

Meid effi-teedele. ∴

Kõik mõtted ei läe täide,

Mis meie mõtleme;

∴ Kõik laewad ei ja randa,

Mis lähwad merele. ∴

Ei jäädwalt õilmitsema

Jäe ükski roosipuu,

∴ Ja terve elu-aja

Ei kesta die-kuu. ∴

Ö n n.

Önn elab meelerahus,
Maailma möllust lahus
Nii taja, pehmesti;
Ta tahab waitist ilma,
Ei salli südant külma,
Ei keewaid kirgesid.

Pärast surma.

Rui ma mulda panen pead,
Siis wast räägitaks must head;
Seni aga igal pool
Haawamas mind wiha-nool.

Kord õnnes ujus süda ja mu meel,
Nüüd wäsinud ma karmil elu-teel.

296.197

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

1 0100 00043255 5